

Algun dia, la nostra historiografia haurà de dedicar més d'una monografia a la ingent aportació que els ajuntaments i la vida local han fet a la reconstrucció nacional d'aquests països nostres. Des de l'inici de la democràcia, les sales i cases de la vila, les associacions i la premsa municipal han estat un focus constant d'iniciatives compromeses amb aquesta terra i amb la seva llengua. Iniciatives que moltes vegades superen els àmbits competencials de l'administració municipal, i que intenten fer una aportació en positiu a la nostra consciència col·lectiva. Iniciatives compromeses com els cursos per a adults i els cursos de català que han acostat la nostra realitat, des de l'àmbit de gestió pública més pròxim al ciutadà. Iniciatives que, molts pics, incideixen també en el món de la història, en el món de la nostra història, i que no fan més que compensar la migradesa de recursos, que no d'imaginació, de la cultura privada.

Un darrer exemple d'aquestes aportacions de l'administració local i fruit de l'esforç ciutadà el tenim a les Illes Balears, concretament a l'Ajuntament de Pollença, on la seva Regidoria d'Educació ha promogut l'edició d'una col·lecció de còmics, titulada *Les aventures d'en Cerdà*, adreçada

L'aportació local

Josep Melià Ques

als escolars i que cerca d'acostar al jovent episodis transcendents del nostre esdevenir nacional. Tot just ara tenim al carrer el primer número, *El Tresor de Vàritx*, fruit de la voluntat municipal i l'esperit de servei dels qui han tengut un paper decisiu i molt d'agrair, el seu redactor, l'historiador Pere Salas, els seus dibuixants, els germans Provençal, i el seu editor, en Gracià. Aquest primer número narra la repoblació catalana de l'illa, i en concret d'aquest estimat poble del nord de Mallorca; i ho fa utilitzant com a eines d'aproximació al seu públic els llocs i els cognoms que més s'acosten, encara avui, a la realitat de la vila.

Potser destacar un llibret que no fa més que començar un camí, que Déu sap si serà profitós o una flor que no fa estiu, és una mica arriscat. Tot amb tot, no sempre hem de fixar la nostra atenció en els grans projectes i en la política amb majúscules; perquè és ben cert que no per molt d'espai mediàtic que ocupi determinada proposta aquesta serà més eficaç. Són els resultats de les coses allò que les fa realment importants i no qui les fa o presenta.

La integració en un municipi, viure de les festes patronals, la participació en la seva vida associativa, esportiva, cultural, l'establiment d'amistat amb els seus veïns, són punts massa poc valorats en el procés d'assimilació de l'ésser nacional del lloc d'acollida. I si a això hi afegim una feina amb els al·lots, de ben petits, paral·lela i coordinada amb l'escola, d'assumpció del que és més general des d'allò més local, des d'allò que es visualitza amb més facilitat i no es mou en la boirosa teoria, haurem donat una empenta de primera magnitud per mantenir viva la flama de la nostra identitat.

Certament, aquestes reflexions no són traslladables, almanco al cent per cent, a les grans ciutats; l'àmbit urbà, on la vida en societat no és tan tàctil, la identificació no és tan bona d'arrelar. Tampoc no és, però, un àmbit d'actuació que es pugui menystenir i menysprear. No per definició les grans conglomeracions poblacionals i demogràfiques han de ser asèptiques, perquè ja fa anys que hem après que la neutralitat nacional no és més que l'emascament suau de la substitució cultural més bèstia. Tanmateix, la penetració municipal sí que resulta molt més difícil, la proximitat se difumina i, en conseqüència, la desitjada eficàcia queda més limitada.

Si tot fa munt, si allò realment cabdal és sumar, si tant les grans empreses com les més humils totes fan camí en la necessària integració dels nouvinguts, siguin castellanoparlants, alemanys o africans, la posada a l'abast de nous instruments i material és un mèrit que no per venir del denotat món local ha de romandre en l'oblit. Si la nació és, a més d'altres coses, una experiència compartida, tot i que la mobilitat dels nostres dies posi en quarantena el plantejament clàssic, aquesta força de legitimació no pot quedar negligida per propostes que de tan descafeïnades han perdut el gust i l'aroma d'allò que pretenen reproduir i catapultar. Ara que vivim temps de catalanisme sense gruix, reivindicar la tasca farcida de contingut dels ajuntaments des de l'any 1979 ençà és una qüestió de justícia.